

Seneste nyt om racens tyre april 2023

Af Torben Lund, chefkonsulent, Avlsforeningen Dansk Holstein

April måned betyder nye avlsværdital i en række betydende Holstein lande. Vi kigger på de mange resultater fra USA, Canada, Tyskland, Italien, Holland, Spanien, Italien og Frankrig.

Bedste afkomsprøvede tyre med et NTM

Listen toppes af den canadiske tyr Silverrigde **Einstein** med et NTM på +34. Denne Topnotch søn på Duke er ligeledes sprunget ind på Top-10 listen som nummer 7 over afprøvede tyre i USA og ligger nu med flotte 2996 i TPI. Med over 1000 døtre begynder det at ligne noget. Hans største svaghed er lemmerne. Bør kun bruges på køer med gode lemmer. Sæden er tilgængelig i Danmark. Lige efter følger Genosurce **Captain** med +33. Vi omtalte ham allerede i sidste nummer af Dansk Holstein, men han fastholder sin førerposition som nr. 1 i US. Nu med

lidt flere døtre end sidst, dog stadig kun omkring 200 døtre. Men ganske imponerende med 3242 i TPI, hvilket er fuldt på højde med de bedste genomiske tyre. Næste afprøvet tyr med et NTM er den franske tyr **Nuberon** (Superhero x Silver) med et NTM på +32, men igen ser vi et ikke alt for spændende avlsværdital for lemmer på 90. Store stærke køer, hvilket påvirker hans indeks for sparet foder (75). Ellers gode malkeorganer. **VH Deco RC** (NTM +33), **VH Lilling** (NTM +31) og **VH Hotman** (NTM +29) er pt. de tre bedste bud på Viking Genetic afprøvede tyre, men for alle tre tyre gælder det desværre, at der ikke er mere

Datter efter Silverrigde Einstein som i dag har et NTM på +33 som afprøvet tyr

sæd tilbage. Værd at bemærke er det at **Altazazzle** begynder at komme med døtre. Aktuelt ligger han med 100 døtre med et TPI på 2912 og et NTM på +31. Forhåbentlig holder han disse tal, da han har været en flittig anvendt som tyrefar. At tingene kan ændre sig hurtigt, er tyren **Youngster** er godt eksempel på. Han er faldet 8 NTM-enheder siden sidst og har nu +32 i NTM. En ændring der skyldes primært et fald på 8 enheder i Y-indeks. Så den gyldne regel om at tyre skal være seks år gamle inden vi har den endelige facitliste for de afprøvede tyre gælder meget godt i denne situation. I dag er han godt 5 år gammel, så meget kan ske endnu.

Tyre i Danmark

VH Newyear ligger fastholder sin førsteplads med et NTM på +43, men ellers ligger der hele 9 tyre med et NTM på +40 eller mere. Et

uhørt højt niveau. To af disse tyre er importtyre, ellers er resten fra VikingGenetics. To af ni tyre er pollede, nemlig **VH Shuba P** med et NTM på +43 og **VH Shelly P** med +40. VH Shuba P (VH Sly PP RC x VH Phil P) kommer fra Vagn Kristensen, Tyren er stadig meget ung, så du må have lidt tålmodighed inden der er sæd til rådighed.

De to før omtalte importtyre er **DG Space** og **Glax**. Førstnævnte DG Space er en Captain søn på Charl. To tyre der også gør det godt i USA, så det er nogle stærke fædre bag denne tyr. DG Space har +42 i NTM godt hjulpet af et Y-indeks på 138 og i øvrigt mange gode avlsværdital, også for de bløde egenskaber. Skulle give lidt krogede ben, men det er en god modvægt til de mange tyre der findes netop nu indenfor Holstein hvor der er en tendens til rette haser. Bemærk eneste minus er malketid på 85. DG Space ligger også fint til i USA som nummer 8 på TPI-listen og i Tyskland har han et flot et RZG på 156. Den anden interessante importtyr er Glax (Gladius x Topshot), en tysk født tyr der står i Spanien. NTM på +41. Glax har også lidt med malketid, nemlig kun 89, men ellers er mange af de øvrige egenskaber på den rigtige

side af grafen. Han ligger også med flotte +351 på NVI, et RZG på 156 og nummer et i Spanien.

Ellers er det nye danske stjerneskind måske **VH Fuel** (Foreman x Lavonte). Denne tyskfødte tyr har et NTM på +36 og grundlæggende mange gode avlsværdital. Bemærk hans flotte avlsværdital for malkeorganer på 124 hvilket bringer ham i selskab med de bedste. Eneste minus er sparet foder med 76. VH Fuel ligger ligeledes flot til i Tyskland som nr. 2 med 162 i RZG og med 285 i NVI i Holland.

Tyskland

Den årlige baseændring betyder de ældre genomiske sortbrogede tyre er reduceret med 4,9 RZG-enheder, og tilsvarende 4,1 RZG-enheder for de rødbrogede. Et niveau der er lidt større end tidligere års udvikling.

Der er sket et par mindre ændringer i selve avlsværdivurderingen. For første gang er der offentliggjort et indeks for Persistens (laktation kurvens form), og 3 nye eksteriøregenskaber, nemlig rip struktur (modsvarende vores malkepræg), forbenstilling og yverbalance.

Listen toppes af den Semex-ejede tyr **Vivify** (RoyalFlush x Altaplanko) med et RZG på 166, mens nr. 2 er VH Fuel. Vivify har to egenskaber som du skal være opmærksom på, nemlig hasevinkel på 80 og malketid på 79, så han får nok ikke den helt store udbredelse, da han skal bruges med omtanke. Vivify er også at finde som nummer et på den italienske hitliste. Ellers er det værd at bemærke, at der blot er 3 pollede tyre blandt de 50 bedste Holstein tyre i Tyskland. Og det er lidt bemærkelsesværdigt, da Tyskland nok er det land i Europa som har haft mest fokus på pollede tyre. Men de kommer sikkert stærkt tilbage, men det viser blot at træerne ikke vokser ind i himlen hvad angår det pollede gen. Canadiske **Forward** ligger fortsat blandt

Forward holder pænt hans tal i mange lande

de 5 bedste med et RZG på 159. Hans danske NTM er +39. **Prescesion** som for et år siden lå som nummer i Tyskland med 167 er faldet til 158. Et fald der altså ikke kun skyldes baseskiftet. En af de tyske tyre der har fået et "større hak i tuden" end de andre, er tyske **Foreman**. Han er faldet 13 RZG-enheder siden sidste år. En meget anvendt tyrefar, så det er aldrig sjovt når det sker.

Holland

Listen toppes af en **Delta Encourage** (Fragant x Trust) med flotte NVI på +415, hvilket er næsten 50 point foran den nye to'er **Delta Glory**. Encourage har et NTM på +23, og findes tilgængelig i Danmark. Hans avlsværdital indikerer at han giver døtre med positive fedt og protein procenter. Eksteriørmæssigt på det jævne, men for en egenskab som effektivitet ligger han med +22% og dermed blandt de bedste.

På 3. pladsen finder vi den italienske tyr **Wendat** (Einstein x Padawan) med et NVI på +362. Han findes i Danmark hvor han har et NTM på +29. En tyr uden mange fejl og malkbarhed på 86), og gode malkeorganer, dog med en lille tendens til rette haser. **Delta Dolmen** (Topstone x Relevant) er at finde i Top-10 med et NVI på 350 (NTM +29). Faderen, Topstone, ligger aktuelt som nr. 1 blandt de afkomsprøvede tyre i Tyskland. Grundlæggende en korrekt tyr uden mange skavanker, dog skal du være opmærksom på en tendens til opsvajet kryds. Sæden findes i Danmark. Det gør også hans helbror **Delta Flagstone**. NVI og NTM på samme niveau som Dolmen. Ud fra hans genomiske profil, så skulle han måske give lidt bedre eksteriør end Dolmen, men begge er aktuelle. Et godt bud på bedste polled tyr fra Holland netop nu vil være **Delta Warren P RF** (Delta Warmond P x Delta Nobel). NVI på +346 og beregnet på dansk skala bliver det til +23 i NTM. En god allround tyr og lidt anden afstamning inden for den pollede verden.

USA

Nummer et på listen over afkomsbedømte tyre er fortsat **Genosource Captain** (se også Dansk Holstein 1-23) efterfulgt af Frazzel sønnen **Lionel**. Herefter kommer **Simers Rengd Parfect** med et TPI på 3066. Bag ham ligger der to spændende tyre som **Renegade** og **Delta Lambda**. Han har et PTAT på +2,71,. Det vidner om et godt eksteriør. Hans interbull NTM er på +23. Der findes sæd tilgængeligt efter denne tyr i Danmark, så mon han kunne være spændende at anvende. **Co-Op Duke Endeavor** kunne også være en mulighed. Ikke helt så højt PTAT som Parfect, men et flot NTM på +32, dog godt hjulpet af et Y-indeks på 141. Tyren har hidtil kun været anvendt i Sverige. Bedste polled tyr for afprøvede tyre i USA finder vi Luster P. En tyr som også har været anvendt i Danmark. Hans TPI ligger på 2913 og med flotte

+2,83 i PTAT, mens hans NTM ligger blot på +0, så mon ikke det vil afskrække nogen fra at bruge ham yderligere.

Et hurtigt kig på listen over de 200 bedst rangerede unge genomiske tyre viser at laveste tyr på listen er med et TPI på 3066 og den højeste 3258, så altså et ret så skarpt felt. Men når der nu findes afprøvede tyre til rådighed med et TPI på over 3000, så kan det virke fristende at anvende dem i stedet.

Canada

II Canada finder vi et lidt usædvanligt syn, nemlig 6 sønner efter **OH Ranger Red** som på samme tid topper listen over de bedste genomiske tyre. Det mindes jeg ikke at have set tidligere. I det hele taget så har denne Semex ejede tyr hele 18 sønner blandt de 50 bedste. På 6. pladsen finder vi en tyr, **3STAR OH MCRanger RC** med et LPI på 3922 og som er efter en af vores "egne", nemlig Tirsvad K&L Riveting Magnolia. Hun blev godt nok i efteråret 2020 eksporteret til Holland, men det er ikke hverdagskost vi finder dyr hvor

Co-op Duke Endeavor-
ET har +32 i NTM

German Boy
afkomsgruppe i
forbindelse med
dyrskue i Hessen i
februar 2023

Danmark har en finger med i spillet når det gælder de allerbedste i Canada. Der findes sågar en helbroder på 18. pladsen. Denne ko familie er vi i øvrigt stødt på i anden sammenhæng, blandet andet med tyren **Mingus** som flere kender til. **Ranger Red** er efter Rubels Red, en tyr som aktuelt gør det godt i den rødbrøgede kategori. Se også Dansk Holstein 1-23.

Som det er tilfældet i USA toppes listen over afkomsprøvede tyre af tyren **Captain** samt hans 2 klonede tyre **John** og **Jack**. Igen finder vi dansk islæt på listen. Denne gang er det den danskfødte Gymnast søn **German Boy** fra Anderstrup Holstein som kommer ind på en flot 10. plads over afprøvede tyre. Hans LPI ligger på 3607. I Tyskland er han begyndt med et RZG på 140. Lidt længere ned på listen finder vi to andre danske tyre, nemlig **Soundsystem** der står i Italien, men

kommer oprindeligt fra Anderstrup og **MatchP** som kommer fra Tirsvad, men står afprøvet i Tyskland. MatchP starter ligeledes med et RZG på 140. Og her står MatchP sågar tre pladser foran den føromtalte Altazazzle. Men i hele taget så er det sjovt at se hvor international kvægavlen kan være og Danmark godt kan være med. Ellers er den føromtalte tyske tyr **Topstone** at finde på 11. pladsen. I hele taget så er de tyske tyre godt repræsenteret med hele 14 tyske tyre på den canadiske liste.

Et hurtigt kig på listen over de 200 bedst rangerede unge genomiske tyre viser at laveste tyr på listen er med et TPI på 3066 og den højeste 3258, så altså et ret så skarpt felt. Men når der nu findes afprøvede tyre til rådighed med et TPI på over 3000, så kan det virke fristende at anvende dem i stedet.

↑
TOP

Øvrige lande som Italien, Spanien og Frankrig

Vores "egen **Tirsvad Mazarack** (se også Dansk Holstein 1-23) i Italien er skubbet lidt ned af listen, men ligger stadig på en flot 5. plads, lige foran tidligere omtalte Wendat.

Listen toppes af **Gewiss**, en tysk født tyr efter Guitar på en VH Crown datter. Hotspot sønnen **Geyser P**, der kommer ligeledes fra Danmark, er stadig at finde blandt de 30 bedste.

I Spanien toppes listen af tidligere omtalte **Glax**. Af andre tyre finder vi den canadiske tyre Forward (Brave x Frazzled) på 9. pladsen, der står med et NTM på +39. Der skulle komme lidt sæd efter denne tyr til Danmark inden så længe. I øvrigt ligger han også

pænt til i Tyskland med et RZG på 159. Bedste danskfødte tyr finder på en plads som nr. 41, **Tirsvad Gladius Ganges**.

I Frankrig ligger omtalte Mazarack flot på anden pladsen med et ISU på 225. Han er sikkert godt hjulpet af, at hans far er efter den franske tyr Pellegrino. **VH Nirvan P** ligger flot til i toppen med et ISU på 219. Lidt længere nede på listen som nr. 26 finder vi en anden dansk tyr, nemlig **Kærgård SoundKey**, en Soundcloud søn fra Anton Hammershøj v. Hobro. Faktisk en flot placering i betragtning af han efterhånden snart bliver 4 år gammel. Men ellers er tyren på første pladsen en tyr efter Gnabry og hedder **Tori**. Hans NTM er +17, hvilket ikke er aktuelt. Derimod kunne tyren lige efter, **Suribay P** med et NTM på +31 være en tyr man skulle kigge på lidt nærmere. Bortset fra en tendens til rette haser, så har han flere gode avlsværdital og så er han efter MaliP x Nilastare, et "outcross" i den pollede verden.

Tirsvad Mazarack ligger flot til i såvel Italien som Frankrig

Midwolda - mor til
Borax opdrætter er
Midwolder Melkvee,
Midwolda

Rødbroget tyre

Hollandske **Borax-Red** (Freestyle x Jarkarta Red) er nok det bedste bud netop nu indenfor den rødbrogede verden. Han ligger med fornuftige +31 i NTM, og i toppen i sit hjemland med NVI på +335 på den rødbrogede skala. Derudover ligger han godt til i Spanien hvor han er nummer to, og det er sågar på den sortbrogede base. Læs mere om ham i Dansk Holstein 1-23.

Tilbage i tiden var de rødbrogede nok pioner indenfor den pollede verden. Sådan er det stadig, i det der er 17 pollede tyre indenfor Top-50. Det tilsvarende tal ved de sortbrogede blot var 3. To tyre som fortjener lidt mere opmærksomhed, er tyske (men danskfødte) **Member PP** og **Delta Primetime PP** fra Holland. Primetime er en Taskforce søn som ligger nr. 1 på den rødbrogede liste i Holland, mens Member PP er den højst rangerede PP tyr i Tyskland med et RZG på 156. Begge tyre har i Dan-

mark et NTM på +28, men med vidt forskellige profiler. Member PP stærkeste side er ydelsesegenskaberne og gode malkeorganer, mens Primetime PP mere er en god all-round tyr der udmærker sig på flere områder, men nok knap så høj ydelse potentiale. Det varer dog nok lidt tid inden der for begge tyre er sæd til rådighed, i hvert fald i større mængder. Apropos pollede tyre, så er den flittig anvendte tyr, **Solitair P** nu blevet lidt mere end 5 år gammel og har over 1.000 døtre i sine avlsværdital. For 1 år siden lå han med et RZG på 162, men han er nu faldet til 143 og hans danske NTM er på beskedne +13. Ingen tvivl om at hans pollede gen har været et plus for ham, men set i bakspejlet, så er han nok blevet anvendt lidt for meget, i hvert fald som tyrefar. Ser vi i dag ned over afstamningerne på de to europæiske lande med den største rødbrogede population, Tyskland og Holland, så er der i dag en god variation på fædrene, så mon ikke det lover godt for fremtiden. Læs ellers sidste nummer af Dansk Holstein, 1-23 hvis du vil vide mere om aktuelle rødbrogede tyre.